

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

na posiedzeniu w dniu 12 grudnia 2018 r.,

po rozpoznaniu sprawy **M. W.**

skazanej za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i inne,

wniosku o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 27 stycznia 2017 r., sygn. akt II AKa [...]

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w K.

z dnia 8 lipca 2016r., sygn. akt V K [...]

na podstawie art. 544 § 2 i 3 k.p.k.

postanowił:

1. oddalić wniosek;

2. zwolnić skazaną od ponoszenia kosztów sądowych postępowania o wznowienie i obciążyć nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 lipca 2016 r. sygn. V K [...] Sąd Okręgowy w K. oskarżoną M. W. uznał za winną tego, że:

- w okresie od lipca 2009 r. do maja 2012 r. w K., B., T. i innych miejscowościach, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przy czym w okresie od lipca 2009 r. do 17 maja 2010 r. jako współzałożyciel zarządzający spółką „E.” spółka cywilna z/s w Z., a następnie od maja 2010 r. do maja 2012 r. jako właściciel i zarządzający spółką „S.” sp. z o.o. z/s w B., poprzez wprowadzenie w błąd co do

zamiaru i możliwości udzielania pożyczek gotówkowych, działając za pośrednictwem osób zatrudnionych we wskazanych podmiotach, zawierała umowy o udzielenie pożyczek gotówkowych, których realizacja miała być uzależniona od wniesienia tzw. „opłaty przygotowawczej” lub „opłaty administracyjnej” oraz dodatkowych zabezpieczeń w postaci żyranta, weksla lub zabezpieczenia majątkowego na nieruchomości w postaci wpisu do hipoteki, doprowadziła szereg osób (396) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy z tytułu opisanych opłat, w łącznej kwocie 885.702,10 zł stanowiącej mienie znacznej wartości, przy czym z opisanej działalności uczyniła sobie stałe źródło dochodu,

czym wyczerpała znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Za tak opisany i zakwalifikowany czyn wymierzono jej karę dwóch lat i sześciu miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 350 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 50 złotych. Ponadto na mocy art. 46 § 1 k.k. zobowiązano ją do naprawienia szkody wyrządzonej tym przestępstwem.

Skazana została również uznana za winną tego, że:

- dnia 31 marca 2012 r. w B. jako prezes firmy „S.” sp. z o.o. z/s w B., wbrew przepisom ustawy nie sporządziła sprawozdania finansowego spółki za 2011 rok,

czym wyczerpała znamiona przestępstwa z art. 77 ust. 2 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 330).

Za ten czyn wymierzono jej karę grzywny w ilości 70 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł.

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 27 stycznia 2017 r., sygn. II AKa [...], po rozpoznaniu apelacji prokuratora, wniesionej na niekorzyść M. W. w części dotyczącej wymiaru kary, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na mocy art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonej kary grzywny i wymierzył jej jedną karę łączną grzywny w wysokości 350 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł., zaś w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

W złożonym wniosku obrońca skazanej powołując się na przepisy art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz 542 § 1 k.p.k. w zw. z art. 544 § 2 k.p.k. wniosła o wznowienie

postępowania w sprawie przeciwko M. W. skazanej wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 8 lipca 2016 r., sygn. akt V K [...], zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 27 stycznia 2017 r. w sprawie II AKa [...] i uchylenie obu wyroków oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K..

Prokurator Prokuratury Krajowej w odpowiedzi na ten wniosek wniosł o oddalenie go.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy skazanej o wznowienie postępowania na uwzględnienie nie zasługuje.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że wznowienie postępowania jest instytucją o charakterze nadzwyczajnym, której ścisłe i dokładne unormowanie kodeksowe w zakresie warunków formalnych i zakresu rozstrzygania, nie pozwala na rozszerzającą wykładnię określających je przepisów. Tak więc postępowanie karne podlega wznowieniu nie w razie zgłoszenia jakichkolwiek wątpliwości co do trafności zapadłego rozstrzygnięcia, ale jedynie wtedy, gdy „nowe fakty lub dowody” wiarygodnie podważają prawdziwość dokonanych istotnych ustaleń faktycznych, to jest zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie odmienne od orzeczenia poprzedniego. Skoro bowiem wyrok prawomocny ma być, w swym założeniu, trwałym rozstrzygnięciem rozpatrywanej przez Sąd sprawy i przysługuje mu cecha domniemania prawdziwości przyjętych w nim ustaleń faktycznych, to wzruszenie tego domniemania, a co za tym idzie i prawomocnego wyroku w drodze wznowienia postępowania, może nastąpić tylko w ściśle określonych ustawą warunkach.

Przedmiotem rozstrzygania w tym postępowaniu, jest kwestia istnienia podstaw do wznowienia, a nie kwestia odpowiedzialności karnej, której dotyczyło prawomocne orzeczenie kończące postępowanie sądowe. Postępowanie sądowe o wznowienie postępowania nie może zatem prowadzić do badania prawidłowości oceny materiału dowodowego dokonanej przez Sąd orzekający, ani tym bardziej, do badania procesowej prawidłowości poczynionych ustaleń faktycznych. Wzruszenie prawomocnego wyroku w drodze wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. może bowiem nastąpić tylko wtedy, gdy ujawnią

się po jego wydaniu takie nowe dowody, które nie były wcześniej znane sądom rozstrzygającym sprawę i co więcej, przede wszystkim wskazują na to, że skazany nie popełnił przypisanego mu przestępstwa.

Samo zgłoszenie nowych faktów i dowodów nie oznacza, że niejako automatycznie sąd rozpoznający wniosek zobligowany jest do wznowienia postępowania. Owe nowe fakty i dowody podlegają ocenie tego sądu, dokonywanej w ścisłym powiązaniu z materiałem dowodowym zgromadzonym w przedmiotowej sprawie w toku jej rozpoznawania przez sądy I, jak i II instancji. Zatem, rozpoznanie wniosku o wznowienie ogranicza się wyłącznie do badania, czy rzeczywiście po uprawomocnieniu się wyroku skazującego ujawniły się nowe fakty lub dowody, które wskazują na oczywistą lub co najmniej wysoce prawdopodobną błędność wyroku objętego wnioskiem.

W omawianej sprawie nie sposób przyjąć, by twierdzenia obrońcy zawarte we wniosku stanowiły "nowe fakty i dowody nie znane przedtem sądowi. Podkreślić dobitnie trzeba, że podważanie przez wnioskodawcę niebudzących w ocenie orzekających w tej sprawie Sądów, zeznań pokrzywdzonych na okoliczność wprowadzenia ich w błąd co do warunków zawarcia umów pożyczek, czy też powoływanie się na niedbalstwo pracowników udzielających takich pożyczek, nie może być argumentem przemawiającym za wznowieniem postępowania, skoro okoliczności związane z mechanizmem udzielania pożyczek w zarządzanych przez skazaną spółkach były przedmiotem analizy Sądów obu instancji.

Twierdzenia wnioskodawcy w tym zakresie pozostają w sferze ocen (odmiennych od tych, które poczyniły Sądy rozpoznające sprawę), nie wskazują zaś na istnienie nowych dowodów, czy faktów.

Nie sposób również doszukać się istnienia jakiegokolwiek podstawy wznowieniowej określonej w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. – „w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia”.

W tym bowiem zakresie – zgodnie z dyspozycją art. 541 § 1 k.p.k. – czyn, o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. musi być ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym. Tymczasem w omawianej sprawie nie zapadł żaden prawomocny wyrok skazujący któregoś ze świadków za składanie fałszywych zeznań.

Jeżeli zatem obrona nadal podtrzymuje swoje twierdzenia w tym zakresie, winna najpierw złożyć zawiadomienie o przestępstwie konkretnej osoby (osób), a dopiero po zapadnięciu prawomocnego rozstrzygnięcia, może ono stać się podstawą do wystąpienia z wnioskiem o wznowienie postępowania.

Stąd obecne wystąpienie, w tej części, ocenić trzeba jako przedwczesne.

Nie znajdując zatem jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia złożonego wniosku o wznowienie postępowania, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania wznowieniowego oparto na przepisach art. 639 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k.